

Heemstede

Collegebesluit

Collegevergadering: 7 november 2023

Zaaknummer : 1211143
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : A.H.A. Grummel
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Twee scenario's voor de zonneparking op het parkeerterrein bij het Sportpark Groenendaal.

Kernboodschap

Het college stemt in met het uitwerken van de uitgebreide variant van de twee scenario's voor de zonneparking bij het Sportpark Groenendaal. Het inrichten van het parkeerterrein met een zonneparking én een groene omgeving draagt bij aan de doelen van de duurzaamheidsthema's waar de gemeente Heemstede zich voor inzet: klimaatadaptatie, duurzame mobiliteit, energietransitie, circulariteit en ecologie. Het project is tevens onderdeel van het uitvoeringsprogramma van de Regionale Energiestrategie (RES) Noord-Holland Zuid. Het college vraagt een zienswijze op de twee scenario's en op de keuze van het college om de uitgebreide variant uit te werken.

Besluit B&W

1. In te stemmen met het uitwerken van het scenario Groene Zonneparking (het projectalternatief in de MKBA studie);
2. Het voorgenomen besluit voor te leggen aan de commissie Middelen om haar zienswijze kenbaar te maken op (B-stuk):
 - a. De twee uitgewerkte scenario's;
 - b. De keuze van het college om het projectalternatief verder uit te werken.

Wettelijke grondslag

Juridisch en beleidskader

- Nota Duurzaam Heemstede 2020 - 2024
- Uitvoeringsprogramma Heemstede Duurzaam 2022-2023
- Regionale Energiestrategie: Uitvoeringsprogramma Noord-Holland Zuid

Bevoegdheid

Op grond van Gemeentewet Hoofdstuk X artikel 160 is het college bevoegd om dit besluit te nemen. Artikel 160 van de Gemeentewet verwijst naar de bevoegdheid van het college om besluiten te nemen over diverse zaken, waaronder financiële aangelegenheden, beleidsvraagstukken en uitvoeringsbesluiten.

In dit specifieke geval stemt het college in met het uitwerken van het projectalternatief (uitgebreide variant) en vraagt de commissie Middelen om een zienswijze.

Bestuurlijke achtergrond

In april 2020 heeft het college ingestemd met de concept Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid (RES NHZ). In overeenstemming met de aangegeven verzoeken en overwegingen van de gemeenteraad van Heemstede met betrekking tot het concept-RES NHZ, is onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheid van zonne-energie op parkeerterreinen in Heemstede, met behulp van de 'Park the Sun'-applicatie. Op basis van de uitkomsten van deze haalbaarheidsanalyse heeft het college op 6 april 2021 besloten als eerste een projectplan op te stellen voor het parkeerterrein bij sportpark Groenendaal.

De Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024 is in het eerste kwartaal van 2020 unaniem door de raad vastgesteld voor de gemeente Heemstede. In dit beleid zijn vijf verschillende thema's opgenomen die er voor zorgen dat alle beleidsvelden integraal samenkomen: Energietransitie, Circulaire economie, Ecologie, Klimaatadaptatie en Duurzame mobiliteit.

Het project voor het ontwikkelen van zonne-energie op het parkeerterrein bij sportpark Groenendaal valt direct binnen de thema's Energietransitie en Duurzame mobiliteit. De extra groene inrichting verbetert klimaatadaptatie en ecologie. Daarnaast zetten we in op het gebruik van zonnepanelen die minder grondstoffen nodig hebben en minder CO₂ uitstoten in het productieproces (low-carbon zonnepanelen). Dit draagt bij aan de circulariteit van het project.

Op 11 juli 2023 heeft het college ingestemd met de Uitgangspunten Energiepact Heemstede waarin 25% van het Energiepact budget (€ 1,1 miljoen) is bestemd voor het realiseren van de zonneparking bij het Sportpark Groenendaal.

Motivering

Het college besluit in te stemmen met de voorkeur voor het scenario van het projectalternatief de 'Groene Zonneparking'.

De twee scenario's zijn uitgewerkt in het Scenariodocument zoals opgenomen in bijlage 1. Het gaat om de volgende twee scenario's 'het nulalternatief' versus 'het projectalternatief'. Het nulalternatief is een zonneparking met een stalen constructie en gebruik van standaard zonnepanelen. Het projectalternatief (de Groene Zonneparking) is een houten constructie met low-carbon zonnepanelen en een hoogwaardig biodiverse groene inrichting van het parkeerterrein met vogelhuisjes, insectenhôtels en vleermuiskasten. Hieronder de argumenten waarom het college kiest voor het scenario de 'Groene Zonneparking' van het projectalternatief.

Argumenten

1. **Omwonenden kiezen voor een groene zonneparking**

Deelnemers van het participatietraject hebben hun voorkeur gegeven voor de 'Groene Zonneparking' met een hoge houten stelling met zonnepanelen en vogel- en insectenhuisjes en klimplanten die het geheel verfraaien.

2. **Klimaatadaptatie wordt bevorderd**

De groene inrichting van de omgeving vermindert hittestress in de zomer en kan water beter opgevangen worden bij hevige neerslag.

3. **Circulariteit van het gebruikte materiaal wordt gewaarborgd**

Door het gebruik van low-carbon zonnepanelen wordt minder CO₂-equivalent uitgestoten ten opzichte van standaardpanelen. Daarnaast zit in de low-carbon panelen geen giftige stoffen zoals PFAS.

4. **Ecologische waarde van de omgeving verbetert**

Door de groene inrichting van de omgeving van het parkeerterrein en het plaatsten van insectenhôtels en vleermuiskasten draagt het project bij aan het behoud en verbeteren van de biodiversiteit in de omgeving.

De keuze voor de 'Groene Zonneparking' is gebaseerd op de wensen van omwonenden, de bevordering van klimaatadaptatie, de waarborging van circulariteit en de verbetering van de ecologische waarde van de omgeving. Dit besluit weerspiegelt de inzet van het college voor duurzaamheid, lokale betrokkenheid en een gezonde leefomgeving.

Kanttekeningen, risico's en beheersmaatregelen

1. Het nulalternatief met stalen constructie en zonder extra groene inrichting en zonder vogelhuisjes en insectenhôtels draagt niet bij aan alle thema's van de Nota Heemstede Duurzaam.
2. Het projectalternatief met houten constructie en groene inrichting is duurder dan het nulalternatief. Gezien het college het belangrijk vindt om in te zetten op alle duurzaamheidsambities is de inzet van meer middelen het waard.
3. Binnen het Energiepact zijn middelen gereserveerd (€ 1,1 miljoen) voor het realiseren van een zonneparking bij het Sportpark Groenendaal. Beide scenario's moeten zodanig worden uitgevoerd dat dit binnen het budget past. Er moet nog een fiscaal onderzoek worden uitgevoerd voor het beheer en leveren van energie. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in het definitieve uitgewerkte voorstel in het voorjaar 2024.

Duurzaamheid

Dit project draagt bij aan de duurzaamheidsambities van de Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024.

o **Energietransitie**

Naar verwachting zorgt het project voor 566100 kWh / jaar aan duurzame energieopwekking en 105900 ton / jaar aan reductie van de CO₂-uitstoot. De schatting is op basis van de applicatie Park The Sun. Het project draagt hiermee bij aan de regionale doelstelling om 1080 Terajoul (TJ) aan duurzame energie op te wekken in deelregio IJmond & Zuid-Kennemerland (=0,3 Terawattuur (TWh)) in 2030.

o Circulaire economie

We zetten zoveel mogelijk in op Circulair en Maatschappelijk Verantwoord Inkopen van zowel de low-carbon zonnepanelen en het materiaal voor de (draag)constructie. Dit draagt bij aan de doelstelling om minimaal 50% circulair inkopen in 2025. De low-carbon zonnepanelen hebben een lagere CO₂-equivalent dan traditionele panelen.

o Ecologie

De groene inrichting draagt bij aan het behoud en zo mogelijk versterken van de biologische diversiteit. Daarnaast draagt het mogelijk bij aan het versterken van de recreatieve, de educatieve en de belevingswaarde van natuur en landschap.

o Klimaatadaptatie

Bij de herinrichting van de openbare ruimte houdt de gemeente rekening met hittestress. De zonneparkingoverkappingen bieden schaduw op het parkeerterrein en de groene inrichting zorgt voor een effectieve waterinfiltratie.

o Duurzame mobiliteit

Onder de zonneparking worden laadpalen geïnstalleerd voor het opladen van elektrische voertuigen, met als doel duurzame mobiliteit te bevorderen. Dit initiatief draagt bij aan de ambitie van Heemstede om tegen 2040 klimaatneutraal te zijn.

Financiën

De investering in de 'Groene Zonneparking' (het projectalternatief) is duurder dan de investering in het nulalternatief. Dit komt door de houten constructie, de low-carbon zonnepanelen, de vogelhuisjes, insectenhôtels, vleermuiskasten en het creëren van extra groene omgeving. In het nulalternatief is de stalen constructie goedkoper en wordt niet geïnvesteerd in de genoemde voorzieningen. Voor het realiseren van de zonneparking is € 1,1 miljoen gereserveerd in het Energiepact. In principe passen beide varianten van de zonneparking binnen de gereserveerde middelen. De nu berekende kosten is een grovere berekening met behulp van de applicatie Park The Sun. Deze applicatie is ontwikkeld in opdracht van de Provincie Noord-Holland voor zonneparking projecten. In het voorjaar 2024 wordt de doorrekening van de definitieve variant en de beheer constructie van de opgewekte energie voorgelegd aan de raad. De keuze van de beheerconstructie voor het opwekken van energie heeft invloed op de financiën van het project. In dit voorstel wordt geen besluit over vrijgeven van het budget ten laste van de bestemmingsreserve Energietransitie gevraagd. De middelen van de *capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid* (CDOKE) zijn ingezet voor het uitwerken van de maatschappelijke kosten- en batenanalyse. De CDOKE middelen worden verder ingezet voor het onderzoek naar de beheer constructie van de opgewekte stroom.

Beheer van de zonneparking

Na het besluit over en het uitwerken van het voorkeursscenario gaan we vervolgens de mogelijke beheer constructie uitwerken. In het voorjaar komen we terug op deze scenario's voor het beheer van de zonneparking en de opgewekte stroom. Er zijn drie varianten mogelijk.

- 1) Het beheer van de zonneparking en de opgewekte stroom gaat via een energicoöperatie. Via de coöperatie worden inwoners mede-eigenaar van de zonnepanelen en delen ze mee in de opbrengsten.
- 2) Het beheer van de zonneparking en de opgewekte stroom gaat via de gemeente. Het gaat hierbij om het volledig opzetten en beheren van een gemeentelijk energiebedrijf. De gemeente is eigenaar

van de zonneparking en wordt energieproducent en energieleverancier van de opgewekte stroom. Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor het op zich nemen van taken waarbij zij zelf de kosten draagt en kan profiteren van de winst en die weer kan investeren in publieke (energie) projecten.

3) Het beheer van de zonneparking en opgewekte stroom gaat via de beheerder van het sportcomplex en de sportverenigingen. De beheerder van het sportcomplex wordt exploitant van de zonnepanelen en eigenaar van de opgewekte stroom. De opgewekte stroom wordt ingezet voor de verlichting van de sportvelden en de verwarming van het zwembad.

Bovenstaande opties worden verder onderzocht en uitgewerkt. De voorgelegde varianten moeten voldoen aan de voorwaarde van het Klimaatakkoord en de RES. In het Nederlandse Klimaatakkoord is afgesproken dat we ernaar streven dat zonnepanelen voor 50% in eigendom komen van inwoners en bedrijven. Zo kunnen projectontwikkelaars, inwoners en bedrijven gelijkwaardig samenwerken in de ontwikkeling, bouw en exploitatie ervan.

Lokaal eigendom betekent dat inwoners en ondernemers samen, deels, of helemaal eigenaar zijn van zonnepanelen. En dat zij kunnen meebeslissen over het project en over een deel of over alle opbrengsten. We komen in het voorjaar terug met een A-stuk waarin de raad een besluit hierover neemt.

Samenwerking en communicatie

In het participatietraject hebben inwoners hun wensen en eisen aan de inrichting van het parkeerterrein van het sportpark kunnen uiten. Het participatietraject is in samenwerking met de Provincie Noord-Holland doorlopen. In de uitvoeringsagenda van de RES 1.0 Noord-Holland Zuid is innovatief participeren in de energietransitie opgenomen. De gemeente Heemstede heeft zich hiervoor als project aangemeld met Zonneparking sportpark Groenendaal. Samen met het bureau What Design Can Do is een participatieplan opgesteld en uitgevoerd. De uitkomsten hiervan zijn opgenomen in bijlage 3 'Eindverslag What Design Can Do'. We hebben de opbrengsten van het traject inwoners en andere belanghebbenden meegenomen in de uitwerking van het schetsontwerp van de zonneparking. Op 16 november presenteren we de schetsontwerpen met de inwoners en nemen we hun opmerkingen mee in het verdere proces.

Planning/uitvoering

Fase & Besluitvorming	Nov 2023	Dec 2023	Voorjaar 2024
B-stuk in de collegevergadering: voorkeursscenario aangeven	7 november		
Zienswijze ophalen bij de commissie Middelen (B-stuk)		6 december	
Zienswijze ophalen bij de raadsvergadering (B-stuk)		20 december	
Raadsbesluit middelen beschikbaar stellen voor het realiseren van de zonneparking en besluit beheerconstructie opgewekte energie (A-stuk)			

Bijlagen

1. Scenario document: het nulalternatief versus het projectalternatief
2. Maatschappelijke kosten- en batenanalyse Twynstra Gudde
3. Eindverslag What Design Can Do